

Forfatter: Houstrup, Jens Christian

Titel: BREV TIL: Mynster, Christian Ludvig Nicolai FRA: Houstrup, Jens Christian (1858-01-12)

Citation: Houstrup, Jens Christian : "BREV TIL: Mynster, Christian Ludvig Nicolai FRA: Houstrup, Jens Christian (1858-01-12)", i *Breve fra og til C. Hostrup*, Gyldendalske Boghandels Forlag, s. 419. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001987109-000-shoot-L0019871090000124.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til C. Hostrup

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*C. Hostrup til L. Mynster.
Silkeborg. 12. Jan. 1858*

Kjære gamle Ven!

Det sidste Brev, jeg skrev til dig, begyndte saaledes: «Jeg venter ikke noget Svar paa dette Brev, og jeg har da heller ikke fortjent det. Men jeg vil dog ikke have, at du uforstyrret skal triumfere over, at alle dine gamle Venner ere blevne dig utro. Det er denne Martyrglæde, som jeg ikke under dig, o. s. v. » Saavidt jeg husker, blev dette Brev forfattet tredie Søndag i Advent 1857 paa Hjemturen fra Annexet, og paa den Vej har jeg da skrevet mangfoldige Breve til dig; men Ulykken var, at jeg aldrig havde Blæk og Pen ved Haanden, saa det blev kun skrevet paa de rosenfarvede Aftenskyer. Thi med Undtagelse af mine Prædikener og adskillige lakoniske Forretningsbreve, skriver jeg det Meste af, hvad jeg skriver, paa dem, baade Epistler og Digte, medens jeg kjører over Silkeborg Hede.

Imidlertid triumferer du under din Martyrkrone og sender mig et nyt Brev paa virkeligt Papir, og det har endelig vakt min slumrende s. 420Energi, saa nu i Aften samler jeg mig til at skrive et meget mindre morsomt Brev end dem, jeg har sendt dig tidligere, men et, som du synes at sætte mere Priis paa. Jeg havde meget mere Lyst til at tale med dig; du kunde da ogsaa gjerne besøge mig i Sommerferien.

Jeg troer, vi er uenige i mange Ting, saaledes fornemmelig, hvad det Grundtvigske angaaer; men maaskee blev vi dog enige, naar vi rigtig forstod hinanden. Det er overhovedet saaledes med mange Mennesker, som i Grunden staae hinanden nær, at de deels ikke kan tale, og deels ikke kan høre, saa de blive sig ikke bevidste, at de dog i Virkelighed vil Eet og det Samme. Men endnu større synes Afstanden, naar Sagerne forhandles skriftlig, for det er jo da for et ikke reent forkvaklet Menneske lettere at tale end at skrive, og at høre end at læse. See, derfor vil jeg opsætte mit Forsvar for det Grundtvigske og mit Angreb paa det, som vel for Tiden kan kaldes det Rudelbachske, til den Sommeraften, som seer os vandre sammen i Præstegaardshaven ved Silkeborg.

Men det Æsthetiske, deri kan vi vist lettere forstaae hinanden, derpaa har jeg ikke faaet noget nyt Syn i de sidste Aar, og det har du vel heller ikke. Saaledes mener jeg da, at «Synnøve Solbakken» er en meget mærkværdig og meget fortræffelig Bog; — lidt maniereert i Naturskildringerne, som er fra en heel anden Verdensdeel og ærgrer mig dobbelt i det smukke Digt, men derimod s. 421sand, inderlig, gribende i Personskildringerne. Den Bog bebuder en virkelig Digter, en stor Digter, en Banebryder, og det er mig et kjært Vidnesbyrd om Nordmændenes og den norske Patriotismes Ægthed, at han udgaaer fra Norge.

Saa er der «Johannes den Døber». Jeg har læst den og ikke læst den, læst længe og tidt i den og bestandig fundet mere og mere deri. En forunderlig Bog! — Er det et Mesterværk af Dybsind, eller er det en aandrig Mands Famlen med et uhyre Stof, et moderne Produkt af et poetisk Talent og en Jernflid — en Tænken sig frem, hvor den egentlige Digterevne glipper? Jeg er ikke kommen til nogen bestemt Dom om dette Værk og gad høre din. Klart synes det mig, at noget Væsentligt mangler. Forfatteren forstaaer ikke at slaae Bro over til den dannede Bevidsthed, som Oehlenschläger gjorde det med «Nordens Guder», eller Bjørnson gjør det med Norges Bønder; man staaer langt borte og kan hverken høre eller see rigtig klart; men hvad man hører, det lokker til at arbejde sig frem og skærpe sit Blik, om det er muligt. Saaledes har Læsningen deraf ogsaa gjort et piinligt, anstrengende Indtryk paa mig, et utilfredsstillende Indtryk, fordi der idelig viser sig Dybder, som man ikke kan komme rigtig til Bunds i og ikke rigtig veed, om det er Forfatterens Skyld eller Eens egen. Johannes Fibiger har for Resten været i Silkeborg for at besøge sin Broder, som er Distriktslæge her. Han var elskværdig, human, s. 422næsten altfor human for mig. Vi talte ogsaa om dig, for hvem han nærer den gamle Hengivenhed. Ogsaa af Thrige har jeg haft Besøg og fandt ham frisk og elskværdig som altid. —

Saa er der «Phantasterne» af Egede Schack. Jeg har ikke endnu faaet læst den Bog, har den uopskaaren liggende paa mit Bord, men jeg har seet den rost i «Fædrelandet» — som fortræffelig, og har kigget lidt i den. Og saa traf jeg da paa Noget, som greb mig sympathetisk, som en Gjenklang fra min egen Sjæl i Ungdomsdagene, og skjøndt jeg troer, at Bogen ikke ender, som den burde, men ender i Philisteri, ender med, at Idealerne opgives, og Helten nøjes med, hvad Jorden kan give, og blot bliver en lykkelig Elsker, men havner ikke i Christendommen, saa seer det dog ud til, at den er værd at læse, og jeg længes efter at faae Tid til at fordybe mig i den.

Hvad mig selv angaaer, saa vil jeg ikke bytte mit Præsteliv med det forrige, skjøndt jo ogsaa det kun gaaer saa smaat. Liv er her i Silkeborg, og baade Imødekommen og Modstand er her ingen Mangel paa, saa jeg skal ikke blive fristet til at falde i Søvn. I mit Annex er der derimod ikke megen bevidst Christendom, men en Deel rationalistisk Fromhed. Skal det lykkes mig at udrette noget der, vil det vist tage lang Tid. For at oplive mine Bønder har jeg begyndt en Aften om Ugen at fortælle dem lidt Kirkehistorie, hvad de synes bedre om, end jeg havde turdet haabe. s. 423I Silkeborg holder jeg derimod i Vinter, som ogsaa ifjor, Bibellæsning i Kapellet en Gang om Ugen. Mine Modstandere ere naturligviis to Slags, Hedninge og Jøder, Sadducæer og Pharisæer, den første Klasse anført af Drewsen og kjendeligt repræsenteret af en Deel af Embedsog Kjøbmandsstanden, den anden — blandt Andre af Bønder vesterfra — de saakaldte «Stærke», — som har glemmt, at ogsaa de Christne endnu er syge og først helbredes efterhaanden. Jeg var i Begyndelsen bange for

at forarge dem ved at berøre de kildne pietistiske Paastande, men har opgivet det igjen som en falsk og fejd Fremgangsmaade, og udtaler mig nu om, hvad der staaer for mig som Sandhed, saa klart og uforbeholdent som muligt.

Trods din Antipathi for det Grundtvigske skulde du dog læse lidt i «Budstikken» ved Lejlighed. Ikke som om Alt deri var godt, nej! men Meget er det; det er en mærkelig Evne, den Mand *) har til at skrive opbyggeligt og simpelt. Han er ogsaa en ypperlig Prædikant og et ualmindeligt ærligt og kjærligt Menneske, og jeg har tidt tænkt paa, naar jeg læste i Budstikken saadanne Stykker, hvor hans elskværdige Personlighed rigtig skinner igjennem, at det dog var umuligt andet, end at du maatte kunne stemme i med, naar du læste det, og komme til at holde af den Mand. Tag ved Lejlighed fat paa en af de ældre s. 424Aargange og læs en to—tre Stykker med god Villie! de er tidt meget interessant skrevne.

Lille Juleaften fik vi en lille Søn til Trøst for ham, vi mistede. Baade min Hustru og Ungersvenden befinde sig vel, og vi begyndte saaledes baade Julen og Nytaaret med Glæde Jeg indbyder dig til at gjøre min Hustrus Bekjendtskab, hun er det vel værd, og jeg indestaaer dig for, at du ikke vil fortryde det. Der bygges nu paa en smuk Præstegaard her i Silkeborg, hvor vi skal flytte ind til Maj, og hvor der bliver ligesaa godt Huusrum, som der altid hos mig er Hjerterum for gamle Venner.

Og saa lev vel! Tak for din Taalmodighed med mig! Opgiv mig ikke, fordi jeg er bleven en endnu daarligere Brevskriver end nogensinde før. Og kom saa over at see, hvorledes jeg har det, og hør mig prædike, som undertiden gaaer ganske godt og undertiden temmelig skidt, men dog for det Meste saaledes, at jeg selv og min Hustru har nogen Opbyggelse deraf.

Din
C. Hostrup.